

Zapis sestanka odbora, ki je bil 10. 2. 2011 ob 10.00 uri v konferenčnih prostorih City Hotela v Ljubljani

Prisotni:

- **Ivan Šel**, predsednik sekcije avtoservisne dejavnosti OZS
- **Ignac Šteferl**, predsednik Odbora za izobraževanje pri OZS
- **Bojan Lampret**, ravnatelj Srednje strojne in kovinarske šole v ŠČ Ptuj
- **Urška Marentič**, namestnica direktorja Centra RS za poklicno izobraževanje
- **Barbara Kunčič**, višja svetovalka CPI za poklicne standarde v avtoservisni dejavnosti
- **Vladimir Tkalec**, generalni sekretar KSJS Slovenije, član projektne skupine projekta Car Careers

V uvodu je Vladimir Tkalec, generalni sekretar KSJS in član projektne skupine projekta LdV Car Careers pozdravil prisotne in predlagal, da odbor obravnava naslednji **dnevni red**:

1. Predstavitev ciljev projekta Car careers
2. Pomembni podatki iz nacionalnih sektorskih poročil
3. Predstavitev rezultatov vprašalnikov (Slovenija, drugi)
4. Koncept vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenih znanj/spretnosti/kompetenc v Nacionalnih ogrodjih kvalifikacij
5. Kako vključevati neformalno in priložnostno učenje v nacionalno ogrodje kvalifikacij (primer Nemčije)
6. Uporabnost rezultatov projekta v nastajanju SOK
7. Razno

Prisotni člani odbora so soglasno potrdili dnevni red.

Ad1)

Vladimir Tkalec je v uvodu predstavil cilje projekta Leonardo da Vinci Car careers. Povedal je da se je Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije v letu 2009 vključila v projekt Instituta Technik und Bildung Univerze Bremen, imenovan Car careers. Projekt je bil razpisan v okviru uvajanja Evropskega ogrodja kvalifikacij v državah EU, kot nadaljevanje projekta Car Easy Vet z namenom, da se proučijo možnosti priznavanja in potrjevanja neformalno in priložnostno pridobljenih kvalifikacij v sektorju avtomobilske industrije in servisnih storitev v nekaj evropskih državah, med drugim tudi v Sloveniji. V okviru projekta naj bi partnerji analizirali tudi možnost priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja na višješolski in visokošolski ravni oz. proučili možnost vključevanja teh kvalifikacij v Nacionalno ogrodje kvalifikacij, ki je v Sloveniji in tudi drugih državah EU šele v nastajanju.

Partnerji v projektu so izdelali obsežne predstavitve kvalifikacijskih struktur v avtomobilskem sektorju v svojih državah in izvedli obsežno anketiranje delodajalcev, zaposlenih in strokovnjakov na ravni sektorja o njihovih pogledih na vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja, in to vse do visokih ravni zahtevnosti. Rezultat projekta naj bi med drugim- poleg pregledov in dokumentiranja kvalifikacijske strukture, vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja in spremljanja uvajanja nacionalnih in sektorskih ogrodi kvalifikacij v posameznih državah bil tudi nov koncept vrednotenja kvalifikacij in predstavitev postopkov validacije (priznavanja) na konkretni sektorski ravni.

V projektu so sodelovali raziskovalni inštituti iz Nemčije, Francije, Avstrije in socialni partnerji iz Nemčije, Slovenije in Bolgarije. Ena od sej projektne skupine projekta je bila v septembru 2009 tudi v Ljubljani, kjer so bili predstavljeni poklicni standardi na področju avtoservisne dejavnosti in slovenski sistem priznavanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Predstavljen je bil tudi predlog izobraževalnega programa višješolskega izobraževanja za avtoservisnega inženirja.

V. Tkalec je ugotovil, da so člani odbora dobili pisne dokumente o projektu in tudi predlog zaključkov projekta Car careers, ki jih lahko uporabljajo v svojih sredinah.

Ad 2)

V. Tkalec je povedal, da so bila vsem članom odbora Car Careers poslana nacionalna poročila o kvalifikacijah v sektorju avtomobilske industrije in avtoservisne dejavnosti. Zlasti poročila iz Nemčije, Francije in Avstrije vsebujejo vrsto zanimivih podatkov o obsegu avtomobilske proizvodnje, številu zaposlenih, izobrazbi zaposlenih v sektorju avtoservisne dejavnosti, bruto proizvodu, plačah idr. V. Tkalec je predstavil nekatere zanimive podatke iz nacionalnih poročil, tudi iz slovenskega. Nacionalna poročila so v angleščini prejeli vsi člani odbora (z izjemo B. Lampreta) že v septembru 2009 z elektronsko pošto.

Člani odbora so menili, da gre za izjemno zanimive podatke. Odbor je predlagal, da se v zaključnem poročilu o projektu naredi povzetek najbolj zanimivih podatkov (izbor pripravi V. Tkalec) v slovenščini. Zaključno poročilo se pošlje udeležencem projekta v Sloveniji in objavi na spletni strani KSJS.

Ad 3)

V. Tkalec je predstavil rezultate vprašalnikov o kvalifikacijah v avtoservisni dejavnosti, na katere so odgovarjali strokovnjaki, delodajalci in zaposleni. Medtem, ko strokovnjaki in delodajalci večinsko podpirajo priznavanje kvalifikacij in posameznih kompetenc v procesu vseživljenjskega učenja, preko nacionalno verificiranega središča oz. certificiranja v okviru sektorja na nacionalni ravni, odgovori zaposlenih niso dali enoznačnega rezultata. Iz njih odseva miselnost, da je edino veljavna formalno dosežena stopnja šolske izobrazbe. Tudi ne vidijo možnosti, da bi posamezne kompetence lahko splošno priznavali v okviru visokošolskih programov, kar je posledica zaprtosti visokošolskih institucij v preteklosti.

Člani odbora so prejeli povzetke rezultatov vprašalnikov vseh treh skupin anketiranih v elektronski obliki.

Ad 4)

V. Tkalec je podrobno predstavil koncept nemškega partnerja ITB Bremen za vrednotenje neformalno in priložnostno pridobljenih znanj, spretnosti in kompetenc v nacionalnih ogrodjih kvalifikacij. Člani odbora so večinoma soglašali s predstavljenim modelom in menili, da je uporaben tudi v slovenskih okoliščinah. Vendar je koncept umeščanja posameznih kvalifikacij ali celo posameznih poklicnih kompetenc možno uveljaviti šele pri postavljanju sektorskih ogrodij kvalifikacij, ki pa jih v Sloveniji še ni. Vsekakor pa v avtoservisni dejavnosti obstoji možnost členitve delovnih procesov v tim ključna dela (core work processes), h katerim sodijo posamezne poklicne kompetence, ki pa niso vse nujno na isti ravni zahtevnosti.

Ad 5)

Ne glede na to, da vsa ključna dela niso na isti ravni zahtevnosti je možno potrebne kvalifikacije oz. kompetence, ki jih kvalificirani delavec pridobi v procesu izobraževanja in usposabljanja ovrednotiti z ustreznim številom kreditnih točk. Predpogoj za to vrednotenje je uporaba ECTS (Evropskega kreditnega sistema vrednotenja), ki za vsako leto šolanja predvideva vrednotenje s 60 kreditnimi točkami. V primeru, da je delo avtoserviserja razdeljeno na 9 ključnih del se lahko posameznim potrebnim kvalifikacijam oz. kompetencam glede na zahtevnost da različna relativna teža, kar pomeni, da lahko delavec v delovnem procesu z neformalnim in priložnostnim učenjem pridobi različne kvalifikacije, ki mu prinašajo določeno število kreditnih točk. Proces vrednotenja (*credit point assignment according to core work processes*) opravi sektorska komisija. Proces vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenih kvalifikacij je torej možno izvesti le z uporabo kreditnega sistema vrednotenja.

V avtoservisni dejavnosti se v predlogu nemškega ogrodja kvalifikacij (DQR), ki ima 8 ravni zahtevnosti, kvalifikacije pojavljajo na ravneh od 1 do 5. Na 5. ravni so uvrščena dela mojstra avtoservisne dejavnosti, dela pomožnega inženirja in tehnologa, ki terjajo že specializirano znanje in znanje s področja vodenja in upravljanja oz. kadrovskega področja ter kompetence za prevzem vodstvenih in nadzornih nalog v okviru dela. Višje od 5. ravni zahtevnosti uvrstitev zahtevanih znanj, spretnosti in kompetenc v avtoservisni dejavnosti v Nemškem ogrodju kvalifikacij ne seže.

Ad 6)

V razpravi so prisotni udeleženci ugotavljali, da je postavljen model, ki je bil razvit v okviru projekta Car careers uporaben, seveda v primeru, da se uporabi sektorski pristop in razvije sektorsko ogrodje kvalifikacij. Vendar bi sektorska ogrodja lahko sledila šele potem, ko bo postavljeno nacionalno ogrodje kvalifikacij, sektorsko ogrodje pa bi moralo omogočati vrednotenje posameznih kompetenc in ne le celotnih zaključenih kvalifikacij. Slovensko ogrodje kvalifikacij bo omogočalo vrednotenje kompetenc v celotni vertikali. Kompetence se lahko izkažejo s certifikatom, ki ni nujno nacionalna poklicna kvalifikacija. Tako bi poklicna šola ali druga organizacija za usposabljanje, ki izvaja program izobraževanja po posameznih modulih lahko priznala določene točke iz modula usposabljanja, iz listine, ki bi jo dobil kandidat, ki je želel ovrednotenje svojih, tudi neformalno in priložnostno pridobljenih kompetenc in kvalifikacij pa bi moralo biti razvidno, s katerimi kompetencam za opravljanje ključnih del v sektorju dejansko razpolaga. Podan je bil primer monterja klimatskih naprav v avtomobilih, ki si je z delom pridobil poklicne kompetence za ta opravila, čeprav se za to ni usposabljal v formalnem izobraževanju.

Z vidika šolskega sistema je za uvedbo vrednotenja neformalno pridobljenih kompetenc in kvalifikacij kot pogoja za pridobitev spričevala oz. pogojev za nadaljnje izobraževanje še vedno veliko ovir, čeprav ravnatelj šole meni, da bi bilo možno predstavljeni model validacije neformalno in priložnostno pridobljenih kvalifikacij uporabiti tudi v okviru rednega izobraževanja in usposabljanja. V razpravi o slovenskem ogrodju kvalifikacij je potrebno opozoriti na to možnost tudi višje in visoke šole, ki bi morale uvesti sistem akreditacije neformalno in priložnostno pridobljenih kompetenc in kvalifikacij. Za enkrat šolski sistem priznava le certifikate v rednem izobraževanju, kot pogoj za vpis. Posledica je nizka poklicna kompetentnost absolventov oz. visok osip predvsem študentov s splošno in poklicno matura v času šolanja oz. študija.

Ad 7)

V. Tkalec je obvestil prisotne, da bo ob zaključku projekta Car careers zbral prispevke partnerjev v projektu, ki vsebujejo podatke o obsegu dejavnosti, kvalifikacijski strukturi v posameznih državah ter načinih vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenih kompetenc in kvalifikacij. V zaključnem gradivu, ki bo vsebovalo povzetke v slovenskem in angleškem jeziku bodo objavljeni tudi zaključki projekta, ki jih bo posredoval zainteresiranim socialnim partnerjem in Centru RS za poklicno izobraževanje.

V. Tkalec se je zahvalil članom Svetovalnega odbora za sodelovanje in jih povabil na kosilo.

V Ljubljani, februar 2011

Zapisal:

Vladimir Tkalec

Generalni sekretar KSJS in vodja projektne skupine projekta Car Careers v Slovenije